

SUUNNITTELUOPAS

Kunta

Yksikkö

Nimi

SALT

Skärgård och landsbygd i samverkan
Saaristo ja maaseutu yhteistyössä

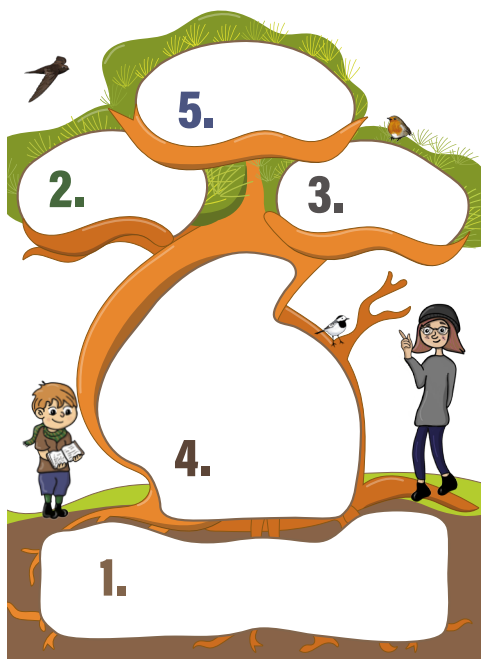
Maaseudusta ja saaristosta lapsille ja nuorille välittyvä kuva on meidän aikuisten vastuulla. Tämä suunnitteluopas on työkalu pedagogiseen toimintaan, jonka avulla lapset ja nuoret voivat rakentaa arvokasta ja merkityksellistä kotiseutusuhdettaan. Oppaan avulla haluamme tarjota heille tietoon perustuvia kokemuksia heidän kotiseudustaan, sitä ympäröivästä luonnosta ja niistä moninaisista mahdollisuuksista, joita kotipaikkakunta kasvuympäristönä tarjoaa. Nämä kokemukset edistävät lasten ja nuorten mahdollisuuksia pitää huolta ja suojella ainutlaatuisia sosiokulttuurisia ja ekologisia ympäristöjämme.

Maaseutu- ja saaristokasvatuksen sisällyttäminen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen vahvistaa lasten ja nuorten juuria, hyvinvointia, oppimisen iloa sekä uusia oppimisen tapoja.

Opas on jäsennelty niin, että se auttaa pitkän aikavälin suunnittelussa ja mahdollistaa myös pedagogisen toiminnan nopean käynnistämisen. Tavoitteena on, että oppaan avulla voi kehittää kunnissa tehtävän maaseutu- ja saaristokasvatustoiminnan rakennetta ja jatkuvuutta.

Vinkkejä oppaan käyttämiseen

Puukaavio koostuu suunnitteluprosessin keskeisistä elementeistä. Nimetkää puu oman kasvatustoimintanne mukaan. Kirjatkaa kaavioon keskeiset elementit suunnittelutyön edetessä. Näin puu tekee prosessin näkyväksi kokonaisuudessaan.

Jokaista lukua varten on apukysymyksiä, joita voi tarvittaessa hyödyntää, mutta kaikkiin niistä ei ole välttämätöntä vastata.

Onnea suunnitteluprosessiin!

1. Mistä unelmoimme? Suunnittelu aloitetaan pohtimalla tavoitteita ja pitkän tähtäimen visiota aivoriihen avulla. Mietitään, mitkä arvot ohjaavat maaseutu- tai saaristokasvatustamme ja miten näiden arvojen ympärillä tehtävään pedagogiseen toimintaan saadaan jatkuvuutta.

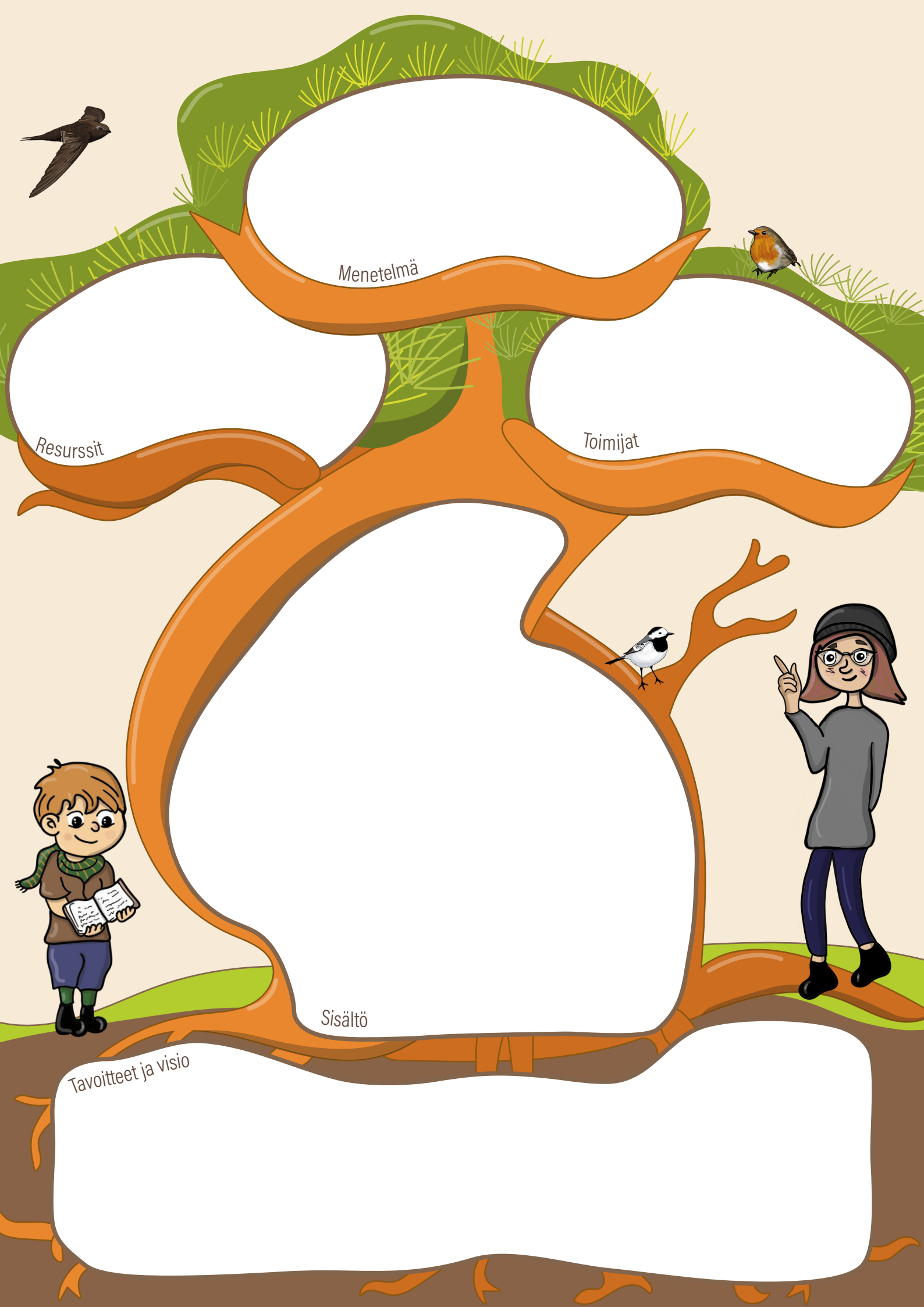
2. Mitä tarvitsemme? Tässä vaiheessa kartoitetaan olemassa olevia resursseja ja sitä, mitä suunnittelemamme pedagogisen toiminnan toteuttamiseen tarvitaan.

3. Kuka toteuttaa? Määritetään vastuuhenkilöt ja osallistujien eri roolit, lasten ja nuorten mahdollisuudet vaikuttaa toimintaan sekä tavat osallistaa muita paikallisia toimijoita. Selkeän vastuu- ja roolijaon avulla on helpompi luoda toiminnalle jatkuvuutta.

4. Mitä teemme? Nyt suunnitellaan pedagogisen toiminnan sisältö niiden tavoitteiden pohjalta, jotka määriteltiin kohdassa 1. Sisältö suunnitellaan kohde- tai ikäryhmän mukaiseksi.

5. Miten toteutus tapahtuu? Tässä kohtaa tulee päättää, miten tekemämme suunnitelmat toteutetaan. On myös mietittävä priorisointeja: Mistä toiminnasta ja mistä kohderyhmästä aloitamme? Miten toiminta perustuu opetussuunnitelmaan ja muihin ohjausasiakirjoihin?

6. Pedagoginen prosessimme ja aikataulu. Mitä suunnitelmia meillä on, sekä mille kohderyhmille ja millä aikataululla aiomme ne toteuttaa? Tämän vaiheen tarkoituksena on suunnitelman konkretisointi ja toiminnan jatkuvuuden havainnollistaminen kaikkien osapuolten käyttöön.

Menetelmä

Resurssit

Toimijat

Sisältö

Tavoitteet ja visio

1 MISTÄ UNELMOIMME?

TAVOITTEET JA VISIO

Mikä kotiseudullamme on parasta ja ainutlaatuisinta?

Mitä haluamme maaseutu- tai saaristokasvatuksen antavan lapsille ja nuorille?

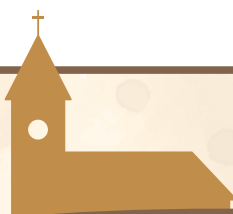
Miltä haluamme tilanteen näyttävän 15 vuoden kuluttua?

Mitkä arvot ohjaavat maaseutu- tai saaristokasvatustamme?

Miten tämä tukee lasten ja nuorten kasvua ja hyvinvointia?

Millaisena näemme lasten ja nuorten tulevaisuuden heidän kotipaikkakunnallaan?

Haluammeko, että pedagogisella panostuksellamme olisi jokin symboli tai maskotti?

2A MITÄ MEILLÄ ON?

RESURSSIT

Missä haluamme kehittyä?

a) Mitä teemme jo nyt?

b) Meillä on:

Vierailukohteet

Henkilöt

Kotiseutu-
kirjallisuus
(historia yms.)

Yhdistykset

Esineet

Tietämys

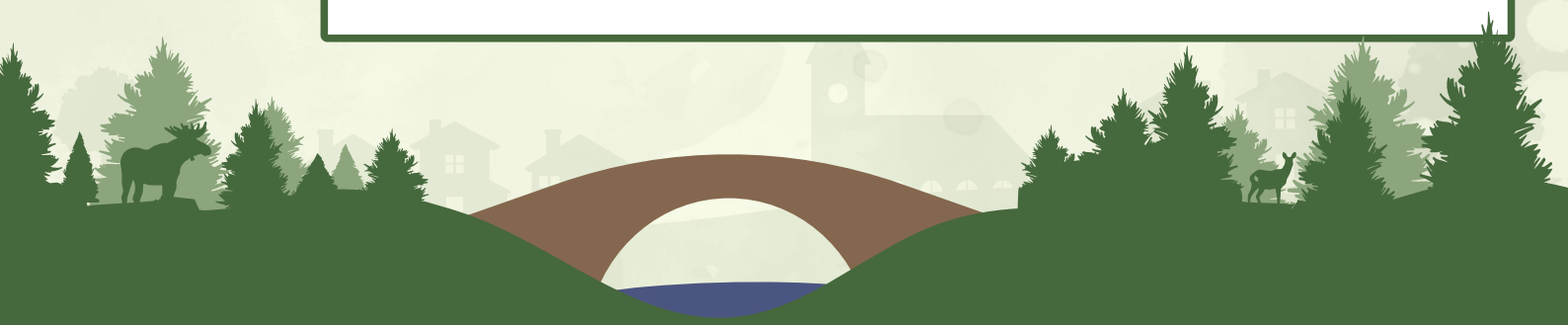
Perinteet

Maisemat ja
luonto

Yritykset

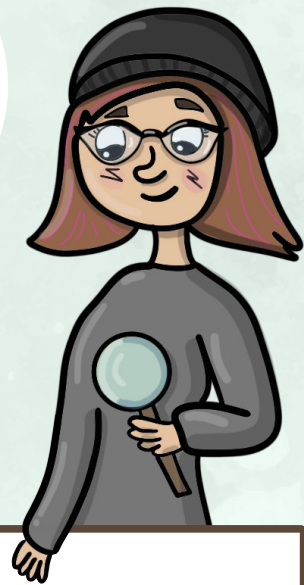
Rahoitus

Muuta

2B MITÄ TARVITSEMME?

RESURSSIT

c) Mitä tarvitsemme:

3 KUKA TOTEUTTAA?

TOIMIJAT

a) Päätoimija

Kuka koordinoi?

Kuka tekee mitä?

b) Yhteistyökumppanit

Keiden kanssa
teemme yhteistyötä?

Kuka tekee mitä?

c) Lasten ja nuorten osallisuus

Miten ja milloin
lapset ja nuoret
ovat mukana?

4 MITÄ TEEMME?

SISÄLTÖ

Mitä tietoja tai taitoja haluamme
lasten ja nuorten saavan?

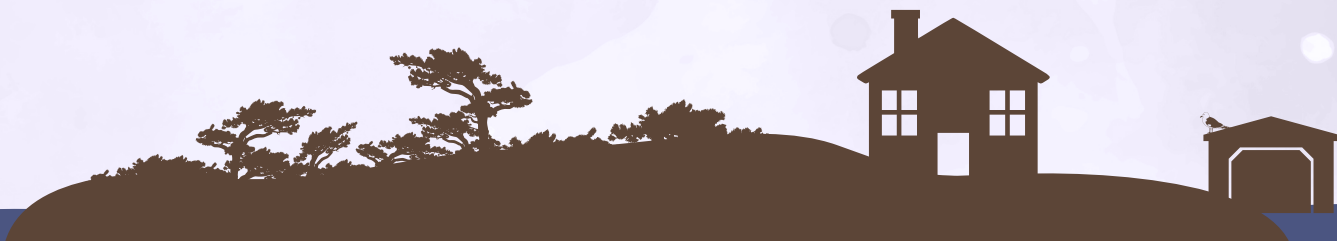
Kenellä on paikallistuntemusta?

Missä olemme hyviä?

Kohde- ja ikäryhmä

Voit tulostaa tästä sivusta jokaista kohderyhmää varten oman kappaleen.

5 MITEN TOTEUTUS TAPAHTUU?

MENETELMÄ

Mitä pedagogista menetelmää sovellamme?

Suunnitelma, polku, teemapäivät, vapaavalintainen aihe, muuta?

**Miten suunnittelu tulee tehdä,
jotta työssä olisi jatkuvuutta?**

**Priorisoinnit:
Mistä aloitamme?**

Mitä ohjausasiakirjamme sanovat?

Kohde- ja ikäryhmä

Voit tulostaa tästä sivusta jokaista kohderyhmää varten oman kappaleen.

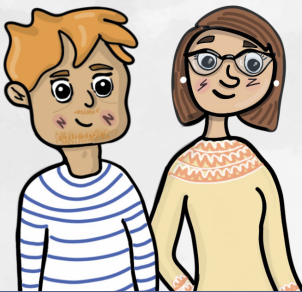
PEDAGOGINEN PROSESSIMME JA AIKATAULU

Large empty rectangular box for notes or a timeline, with a blue border.

Large empty rectangular box for notes or a timeline, with a blue border.

Large empty rectangular box for notes or a timeline, with a blue border.

[illegible]

SUUNNITTELUOPAS

Tämä opas on syntynyt seuraavien tahojen yhteistyönä:

SALT - Skärgård och landsbygd i samverkan - Saaristo ja maaseutu yhteistyössä

SALT on maaseutu- ja saaristopoliittinen teemaverkosto, joka kokoaa yhteen kuntia, asiantuntijoita ja päättäjiä tekemään työtä maaseudun ja saariston lasten ja nuorten kotiseutusuhteen edistämiseksi.

SALT kehittää pedagogisia työkaluja lapsille ja nuorille yhteistyössä varhaiskasvatusta ja perusopetusta järjestävien tahojen kanssa verkoston yhteistyökunnissa.

Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten suhdetta omaan kotiseutuun ja siten lisätä heidän mahdollisuuksiaan asua ja elää kasvupaikkakunnallaan myös tulevaisuudessa. SALT on osa Åbo Akademin Saaristoinstituuttia.

Åbo Akademin Saaristoinstituutti
tiina.saaresranta@abo.fi
050 470 4292
abo.fi/skargardsinstitutet

Saaristomeren Unesco-biosfäärialue

Biosfäärialue toimii Unescon toimeksiannosta kestävä kehityksen mallialueena. Kymmenien tuhansien saarien ja luotojen Saaristomeri on ainutlaatuinen paikka maailmassa – yli sadan asutetun saaren elävä saaristoalue. Tärkeä osa biosfäärialueen toimintaa on tukea ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyvää koulutusta alueella.

Vinkkejä ja inspiraatiota Saaristomerien Unesco-biosfäärialueen pedagogiseen ohjelmaan, Biosfääriakatemiaan, liittyen löytyy osoitteesta www.biosfar.fi. Sivustolta löytyy myös biosfäärialueen ulkopuolella sijaitseville paikkakunnille soveltuvaa materiaalia.

Saaristomerien Unesco-biosfäärialue
info@biosfar.fi | www.biosfar.fi

Ulkoasu & graafinen suunnittelu: Saaristo Mainos
Kuvitukset (lapset ja eläimet): ArtAmanda, Amanda Österman